

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
ЛІГА СТУДЕНТІВ АСОЦІАЦІЇ ПРАВНИКІВ УКРАЇНИ

**ПРАВОВІ ЗАСАДИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ
ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ТА БЕЗПЕКИ СУСПІЛЬСТВА**

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції
(Суми, 19-20 травня 2016 року)

Суми
Сумський державний університет
2016

Також можна зазначити, що обслуговуючи у своєму освітньому арсеналі стільки вишів, Україна має безліч випускників, які за фахом потім не можуть влаштуватися, тому що робочих місць для спеціалістів менше, ніж самих фахівців, а працювати на іншій спеціальності випускник не може, оскільки не має на це професійних знань. Скоротивши вищі навчальні заклади, особливо вищі III-IV рівнів акредитації, держава зможе надавати вузам потрібну кількість місць державного замовлення та мати стільки випускників - фахівців своєї справи, скільки чітко і без залишку потрібно всім роботодавцям в сумі та державі в цілому.

Нагадуємо, що при скороченні вишів владі перш за все треба звертати увагу на інститути, академії, університети (ВНЗ III-IV рівнів акредитації), оскільки саме вони є головною ланкою вищої освіти в Україні.

Ще однією дуже цікавою пропозицією є не просто скорочення великої та не потрібної державі кількості ВНЗ в Україні, а ще й на прикладі вищої освіти в США створення замість декількох ліквідованих вузів дуже сильні, потужні науково-дослідницькі центри і водночас правоохоронні університети та інші вищі силових структур, випускники яких будуть дуже потрібні нашій державі в такий час та матимуть неабиякий попит (наприклад, створити Антикорупційну академію України, інститути національної гвардії в найбільших обласних центрах України, відкрити декілька академій прокуратури, контррозвідки, державного бюро розслідувань, антитерористичний університет, випускники яких будуть фахівцями вищого рівня у боротьбі з тероризмом тощо).

Отже, скорочення вищих навчальних закладів в Україні має дуже багато позитивних сторін та є вигідним для України не тільки з фінансової сторони, але і у плані значного підвищення репутації вищої освіти в нашій країні, а створення нових спеціалізованих вишів, яких так не вистачає нашій державі, зміцнить правоохоронну та оборонну систему України. Реформування вищих навчальних закладів України та їх скорочення є дуже важливим, що ні в якому разі не можна залишати без уваги.

ПРИНЦИПИ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРОЦЕСУ ЯК ОСНОВА АДМІНІСТРАТИВНО-ЮРИСДИКЦІЙНОЇ ТА АДМІНІСТРАТИВНО- ПРОЦЕДУРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Супрун О. В.

*студентка юридичного факультету
Української академії банківської справи,*

Науковий керівник: Завгородня В. М.

*к.ю.н., доцент, завідувач кафедри кримінально-правових дисциплін юридичного
факультету*

Української академії банківської справи

Сучасне законодавство України не забезпечує належної та ефективної правової регламентації адміністративно-процесуальної діяльності органів публічної адміністрації. Така ситуація створює умови для свавілля посадових осіб, затягування розгляду справ адміністративними органами, інших проявів корупції, обумовлює втрату довіри населення до державної влади. Відтак, потреба сформувати систему принципів адміністративно-процесуальної діяльності є надзвичайно актуальною у сучасних умовах. Вирішення цього нагального завдання дасть змогу не лише розробити ефективне адміністративно-процесуальне законодавство, але й змінити світогляд та ідеологічні установки публічних службовців, що, безумовно, сприятиме

розвитку адміністративно-процедурної і адміністративно-юрисдикційної діяльності, забезпеченню належного правозастосування.

Принципи адміністративного процесу – це керівні засади процесу вирішення конкретних справ у публічній сфері органами владних повноважень, їх посадовими особами та адміністративними судами відповідно до чинного законодавства. О. Джуха зазначає, що принципи адміністративного процесу виражають правові погляди сучасного суспільства й держави на цілі і задачі, способи і засоби діяльності органів адміністративної юрисдикції з розгляду і вирішення ними адміністративних справ [2, с. 290].

Перш за все, необхідно зазначити, що адміністративний процес – це юридичний процес, елементами якого є адміністративно-юрисдикційний процес та адміністративно-процедурний процес. Під адміністративно-юрисдикційним процесом слід розуміти діяльність уповноважених органів виконавчої влади (посадових осіб) з вирішення спірних питань застосування норм матеріального адміністративного права, з оцінки правомірності поведінки тих чи інших осіб, а також щодо з необхідності, в обумовлених законом випадках, застосування заходів адміністративного примусу [3, с. 320]. Адміністративно-процедурна діяльність являє собою сукупність правових форм діяльності органів виконавчої влади, а у визначених законом випадках – органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб, які спеціалізуються за різними галузями управління та видами юридичної практики [1, с. 194].

Адміністративно-юрисдикційний процес та адміністративно-процедурний процес відрізняються один від одного за юридичною природою. Проаналізувавши правову доктрину та вітчизняне законодавство, можна виділити відмінні риси адміністративно-юрисдикційного та адміністративно-процедурного процесів. Так, їх провадять різні суб'єкти владних повноважень, мета і завдання процесів досягаються різними засобами і в різних формах. Зазвичай, у адміністративно-процедурному процесі відсутній спір на відміну від адміністративно-юрисдикційного процесу.

Проте слід зауважити, що адміністративно-юрисдикційний та адміністративно-процедурний процес мають і спільні риси, які об'єднують ці процесуальні форми в адміністративному процесі і характеризують адміністративний процес як юридичний процес. Зокрема, такими рисами є: 1) владний, цілеспрямований характер діяльності щодо вирішення конкретних справ у публічній сфері органами владних повноважень, їх посадовими особами та судами відповідно до чинного законодавства; 2) стадійність адміністративного процесу; 3) змістом адміністративного процесу є управлінські процесуальні відносини, що виникають між суб'єктами процесу і здійснюються в певній послідовності, дії та операції суб'єктів адміністративного права, які здійснюють свої правомочності й обов'язки у сфері управління; 4) адміністративний процес є формою реалізації норм матеріального адміністративного та деяких інших галузей права, специфічною юридичною формою управлінської діяльності; 5) суб'єктами адміністративного процесу є органи публічної адміністрації, суд та приватні особи; 6) процес вирішення конкретних справ у публічній сфері органами владних повноважень, їх посадовими особами та судами документується; 7) адміністративний процес здійснюється в процесуальній формі.

Отже, адміністративно-юрисдикційний процес та адміністративно-процедурний процес як елементи адміністративного процесу мають як спільні так відмінні риси, тому задля систематизації принципів адміністративного процесу необхідно їх класифікувати. Виходячи з проведеного нами аналізу природи адміністративно-юрисдикційного процесу та адміністративно-процедурного процесу,

вважаємо за потрібне виділити міжгалузеві та галузеві (специфічні) принципи, які притаманні окремо адміністративно-юрисдикційному та адміністративно-процедурному процесам, з огляду на їхні відмінності.

Враховуючи наявність спільних ознак адміністративно-юрисдикційного та адміністративно-процедурного процесів, до міжгалузевих принципів адміністративного процесу слід віднести керівні засади спільні як для адміністративно-юрисдикційного, так і адміністративно-процедурного процесу. Розглянувши наукові підходи щодо визначення принципів адміністративного процесу, вважаємо, що суттєву роль в адміністративному процесі відіграють такі міжгалузеві принципи (тобто адміністративно-процедурного процесу і адміністративно юрисдикційного, з адміністративним судочинством включно): принцип верховенства права, принцип законності, принцип процесуальної рівності, принцип національної мови, принцип оперативності та економічності, принцип охорони інтересів держави та особи, принцип неупередженості у прийнятті рішень.

Вважаємо, що спеціальними принципами адміністративно-юрисдикційного процесу є: змагальність сторін, диспозитивність та офіційне з'ясування всіх обставин у справі; гласність і відкритість адміністративного процесу; забезпечення апеляційного та касаційного оскарження рішень адміністративного суду, крім випадків, установлених КАСУ; обов'язковість судових рішень. Ці принципи, а точніше, їх конкретне змістовне наповнення, є специфічними для адміністративного судочинства.

Доктринальні підходи до визначення принципів адміністративно-процедурного процесу суттєво різняться, адже їх ототожнюють або з принципами адміністративного судочинства, або з принципами адміністративного права, ігноруючи процесуальний аспект, або ж взагалі залишають поза увагою. Думається, в нагоді тут має стати досвід країн ЄС, законодавство яких визначає принципи адміністративного процесу як принципи «good governance» (справедливого врядування). Специфічними принципами адміністративно-процедурного процесу мають бути визнані процесуальні принципи, які повинні сприяти адекватному розгляду та прийняттю законних рішень органами публічної адміністрації в адміністративному процесі. До специфічних принципів адміністративно-процедурного процесу ми відносимо: принцип поваги до прав людини, принцип співробітництва між органами публічної адміністрації в процесі вирішення справ, принцип публічності, принцип транспарентності, принцип правової певності, принцип субсидіарності, принцип пропорційності, принцип обслуговування, принцип об'єктивної істини, принцип відповідальності, принцип судового оскарження адміністративних дій.

Враховуючи вище вказане, можна зробити висновок, що наявність спільних та відмінних рис адміністративно-юрисдикційний процесу та адміністративно-процедурного процесу означає, що не всі принципи адміністративного процесу можуть бути притаманні кожному його елементу. Тому необхідно принципи адміністративного процесу поділити на міжгалузеві та специфічні (галузеві). Наведене обумовлює потребу законодавчого визначення нової системи принципів адміністративного процесу, що врахувала б досвід країн ЄС та відповідала сучасним стандартам адміністративно-процесуальної та адміністративно-юрисдикційної діяльності.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Голосніченко І.П., Стахурський М.Ф., Золотарьова Н.І. Адміністративне право України: основні поняття. Навчальний посібник. / За заг. ред. доктора юридичних наук, професора І.П. Голосніченка. - К.: ГАН, 2005. - 232 с.
2. Джуха О. В. К вопросу о принципах административного процесса // Бизнес в законе. 2009. № 1. С. 290-293
3. Кісіль, З. Р. Адміністративне право [Текст] : навч. посіб. / З. Р. Кісіль, Р. В. Кісіль. – 3-тє вид. – К. : ЦУЛ, 2011. – 696 с.

ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА ПРОТИДІІ ІНФОРМАЦІЙНІЙ АГРЕСІЇ ЯК СКЛАДОВІЙ ГІБРИДНОЇ ВІЙНИ

Штельмах О. В.

*курсант філологічного факультету
Національної академії СБ України
м.Київ, Україна*

Науковий керівник: Благодарний А.М.

*к.ю.н., старший науковий співробітник, завідувач спеціальної кафедри № 21
Національної академії СБ України*

На тлі сучасної інформаційної революції у світовій практиці міждержавних відносин відбувається послідовна трансформація війни (збройного протистояння) класичного типу. Поступово відходить у минуле образ війни як запеклого збройного протиборства з численними людськими жертвами. Натомість маємо образи іншої війни — нанотехнологічної, психологічної, інформаційної, консцієнтальної (війна світоглядів або типів свідомості) і преємптивної (трансформація націй; заповнення вакууму безпеки тощо) [6].

Найчастіше “гібридна війна” (англ. Hybrid warfare) визначається як сукупність заздалегідь підготовлених і оперативно реалізованих державою дій військового, дипломатичного, інформаційного характеру, спрямованих на досягнення стратегічних цілей [2]. “Гібридна війна” — це військова стратегія, яка об’єднує звичайну війну, малу війну і кібервійну [8].

Визначення «гібридна війна» відсутнє в міжнародно-правових документах. Концепція «гібридного» типу не є офіційною та вживається американськими військовими для характеристики такого механізму, методу або способу ведення війни, коли має місце поєднання звичайного та нестандартного типів. Доктрина збройних сил США офіційно визнає лише два типи ведення війни: звичайний та нестандартний. Більше того, такого поняття не існує й у Воєнній доктрині України[9].

Основним об’єктом впливу в гібридній війні є не противник, а населення, що “визволяється”. Завдання і метод такої війни — спонукання громадян до зради власної держави та підтримки агресора.

Успіх гібридної війни досягається завдяки не лише докладно розробленому плану дій, а й слушно вибраному моменту для його реалізації, зокрема:

- ослаблення центральної влади та часткове "безвладдя" на тлі зміни влади;
- зростання суперечностей (актуалізація наявних) між центром і регіонами;
- незадовільний психологічний і матеріально-технічний стан структур безпеки;